

Всім пацієнтам було виконана операція- видалення дермоїда з периферійною кератопластиком доно́рською ро́гівкою.

Гострота зору (ГЗ) до операції від 0, 6 до 1,0. Супутньої патології не визначалось.

Строки спостереження від 10 днів до 2-х місяців.

Результати. Епітелізація поверхні ро́гівки в післяопераційному періоді спостерігалась від 6 до 16 діб. Уповільнення епітелізації (16 діб) пов'язано з порушенням пацієнтом режиму післяопераційного лікування. Всі пацієнти після операції отримували місцево антисептики, регенеруючі препарати з 0,15% гіалуроновою кислотою та декспантенолом, дексаметазон безконсервантний, нестероїдні протизапальні препарати ввнутрішньо. При уповільненій епітелізації було додано аутоосироватку крові в інстиляціях.

При проведенні патологоморфологічного дослідження видалених дермоїдів було виявлено фрагмент тканини, який нагадує за будовою шкіру з окремими придатками, фрагмент тканини ро́гівки з відкладенням амілоїдних мас в стромі, аморфні «ватоподібні» депозити в стромі ро́гівки.

У пацієнта ГЗ з 0, 6 до операції підвищилась до 0,9 через 2 тижня після операції. У 2-х пацієнтів ГЗ залишилась 1,0 без змін після операції.

Висновки. Хірургічне лікування дермоїду з периферійною кератопластиком доно́рської ро́гівки приводить до покращення зору та досягненні косметичного ефекту в післяопераційному періоді. Протягом тривалого часу пацієнти повинні використовувати сльозозамінники після операції.

СТАН ТА РЕАБІЛІТАЦІЯ ХВОРИХ В ПОСТКОВІДНОМУ ПЕРІОДІ

Коновалова Н. В., Храменко Н. І., Гузун О. В.

ДУ «Інститут очних хвороб і тканинної терапії ім. В.П. Філатова НАМН України»; Одеса, Україна

Актуальність. Незважаючи на те, що дія SARS-CoV-2 в основному визначається патологією дихальних шляхів і гриппоподібними симптомами, COVID-19 признаний мультиорганим захворюванням, що зачіпляє нервову систему, серце та судини, мозок і очі. Весь світ – і це не буде перебільшенням – відчайдушно бореться з новою коронавірусною інфекцією. Але вона поки і не думає здавати свої позиції, більш того, з'являються все нові проблеми, з нею пов'язані. Одна з них – реабілітація пацієнта після перенесеного захворювання. З 11 березня 2020 р. ВОЗ офіційно класифікувала епідеміологічну ситуацію як пандемію. Можливість профілактики ускладнень після коронавірусної інфекції, що може запобігати

виникненню незворотних пошкоджень зорового нерва та сітківки, реабілітація хворих, що перенесли COVID-19 є актуальною проблемою.

Мета: вивчити можливості реабілітації стану зорового аналізатора та регіонарної гемодинаміки хворих, що перенесли COVID-19, під впливом антиоксидантів і вітамінів.

Матеріали і методи. Під нашим спостереженням перебувало 49 пацієнтів, які перенесли COVID-19: 1 група - 17 пацієнтів, які не мали очних захворювань. 2 група - пацієнти, що мають хронічні очні захворювання запальної етіології: 18 хворих з задніми увеїтами – вогнищевий хоріоретиніт (7 пацієнтів) і дисемінований хоріоретиніт (11 хворих). 3 група - пацієнти з офтальмологічною патологією судинного генезу: 9 хворих з тромбозом центральної вени сітківки та її гілок і група пацієнтів 5 осіб з оптичною ішемічною нейропатією на тлі захворювання COVID-19. Пацієнти на протязі 3 місяців приймали вітамін Д, Ресвератрол, Омега -3 1 раз на добу.

Результати. У пацієнтів 1 групи при відсутності явних структурних змін органа зору при високій роздільній здатності (1,0) визначили зниження адаптації центральної зони сітківки на 20,8% ($p<0,05$). За даними реоенцефалограми об'ємне пульсове кровонаповнення головного мозку цих хворих не змінювалося, але посилювалися тонічні властивості великих (на 54 %, $p<0,05$) і дрібних (на 12 %, $p<0,05$) судин. Зниження адаптації було обумовлено порушенням гемодинаміки ока і центрального відділу зорового аналізатора, а також ймовірно пов'язано з нейротоксичним впливом самого вірусного агента і явищами гіпоксемії. У пацієнтів групи з хронічними захворюваннями ока запальної етіології визначили зниження об'ємного пульсового кровонаповнення ока на 13% ($p<0,05$) і підвищення тонуусу його судин на 50% ($p<0,05$). У пацієнтів групи з офтальмопатологією судинного генезу визначили зниження об'ємного пульсового кровонаповнення ока на 34%-68% ($p<0,05$) та підвищення тонуусу дрібних судин на 20%-32% ($p<0,05$). Світлова чутливість центральної зони сітківки хворих цих груп була знижена до 2,3 разів ($p<0,05$).

Під впливом антиоксидантів на протязі 3 місяців відзначено підвищення світлової чутливості сітківки у 36 пацієнтів (73,4 %). У 9 хворих, що мали тромбоз центральної вени сітківки та її гілок, підвищення світлової чутливості сітківки настало через 5 місяців після початку лікування, у 4 пацієнтів з порушенням кровообігу в стовбурі зорового нерва за ішемічним типом знадобилась більш довготривала реабілітація, на протязі 8 місяців, з безперервним використанням антиоксидантів і вітамінів.

Внаслідок лікування було відзначено стабілізацію зорових функцій у всіх хворих.

Висновки. Кожен пацієнт, хто переніс Covid-19, потребує повного офтальмологічного обстеження незалежно від того, є у нього очні прояви чи ні. Визначено позитивний ефект довготривалого прийому антиоксидантів, вітаміну Д і вітамінного комплексу з вмістом ресвератролу і Омега-3 на функціональний стан зорового аналізатора у хворих, що перенесли Covid-19.

ВИКОРИСТАННЯ АУТОТРАНСПЛАНТАТИВ ПІСЛЯ ВИДАЛЕННЯ НОВОУТВОРЕНЬ ПОВІК

**Ковтун М.І., Пастух І.В., Гончарова Н.А., Недзвецька О.В.,
Зубкова Д.А.**

*Харківський національний університет ім. В. Н. Каразіна,
Харківська медична академія післядипломної освіти
Харків, Україна*

Актуальність. Косметична корекція дефектів повік після видалення їх новоутворень великих розмірів - важливе питання офтальмохірургії. Для зменшення ускладнень, пов'язаних із приживленням пластичного матеріала, рубцових деформацій та для прискорення реабілітації пацієнтів ми використовували аутоотрансплантати. Це дозволяло проводити адекватну корекцію дефектів всіх шарів повік після видалення різної етіології новоутворень великих розмірів.

Мета. Поліпшення реабілітації пацієнтів після видалення новоутворень повік великих розмірів та різної локалізації за рахунок застосування аутоотрансплантатів.

Матеріал і методи. Під наглядом знаходилося 36 пацієнтів віком від 37 до 76 років. Новоутворення повік діагностовані гістологічно, як злоякісні у 27 (75%) хворих, доброякісні - у 9 (25%). В усіх випадках розміри новоутворення перевищували 25 мм у двох площинах. Пухлини видаляли за правилами абластики. Для корекції дефектів повік після видалення застосовували лоскути шкіри, хряща, кон'юнктиви. Ми використовували надмірну шкіру здорових повік з іншого боку або передпліччя. Тарзальний лоскут викроювали із хряща вушної раковини. Для закриття дефектів кон'юнктиви використовували метод зміщених лоскутів.

В післяопераційному періоді застосовували протиінфекційні препарати та препарати, які покращували процеси репарції

Результати. Загоювання ран проходило первинним натягом. У всіх випадках наблюдали задовільний косметичний результат, добре приживлення аутоотрансплантатів, відсутність значних косметичних недоліків. Строки спостереження - 2,5 роки.